

รวบรวมสมุนไพรรักษาและส่งออก

นางสาวก่องทอง บุญบุรพวงศ์
นางสาวศิริรัตน์ แต่ปีติกุล

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2548

IMPORT AND EXPORT
OF HERBS

MISS KONGTHONG BOONBURAPONG
MISS SIRIRAT TAEPEETIKUL

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

โครงการพิเศษ
เรื่อง รวบรวมสมุนไพรมานำเข้าส่งออก

.....
(นางสาวกมลทอง บุญบุรพงค์)

.....
(นางสาวศิริรัตน์ แต่ปีติกุล)

.....
(ร.ศ.,ดร.วันดี กฤษณพันธ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

รวบรวมสมุนไพรนำเข้าและส่งออก

กองทอง บุญบุรพวงศ์, ศิริรัตน์ แต่ปีติกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา: วันดี กฤษณพันธ์*

*ภาควิชาเภสัชวินิฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: สมุนไพรนำเข้า, สมุนไพรส่งออก

โครงการพิเศษนี้เป็นการรวบรวมสมุนไพรที่มีการนำเข้าและส่งออกโดยรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่จากกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งทำการรวบรวมข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา 10 ปี (พ.ศ.2538 - พ.ศ.2547) โดยมีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทั้งในรูปแบบกราฟและตาราง การรวบรวมนี้ได้รวบรวมการนำเข้าและส่งออกสมุนไพรประมาณ 20 ชนิด โดยจัดเรียงข้อมูลตามลำดับปริมาณมูลค่าและราคาต่อกิโลกรัมจากมากไปหาน้อยของข้อมูลในแต่ละปี ซึ่งจากการรวบรวมนี้ได้พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา การส่งออกสมุนไพรมีมูลค่าและปริมาณโดยเฉลี่ยสูงกว่าการนำเข้า(มูลค่าเฉลี่ยการส่งออกปี 2,529,167,057 บาท มูลค่าเฉลี่ยการนำเข้าปี 598,921,538 บาท)โดยสมุนไพรที่มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. กาแฟ (451,154,75 กิโลกรัม) 2. ขิง (188,873,613 กิโลกรัม) 3. เมล็ดงาดำ (52,851,455 กิโลกรัม) สมุนไพรที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. กาแฟ (17,564,301,724 บาท) 2. ขิง (3,727,640,321 บาท) 3. เมล็ดงาดำ (1,204,529,182 บาท) สมุนไพรส่งออกที่มีราคาต่อกิโลกรัมสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. ใบโหระพา (1,195.25 บาท/กิโลกรัม) 2. จันทน์เทศ (941.63 บาท/กิโลกรัม) 3. รากโสม (580.03 บาท/กิโลกรัม) ส่วนสมุนไพรที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. กระเทียม (118,084,116 กิโลกรัม) 2. พริก (96,132,160 กิโลกรัม) 3. เมล็ดละหุ่ง (75,079,623 กิโลกรัม) สมุนไพรที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. พริก (2,296,588,562 บาท) 2. เมล็ดละหุ่ง (698,697,086 บาท) 3. กระเทียม (687,481,520 บาท) และสมุนไพรที่มีการนำเข้าที่มีราคาต่อกิโลกรัมสูงสุด 3 อันดับแรกในช่วงรวม 10 ย้อนหลังปีคือ 1. รากโสม (5,764.88 บาท/กิโลกรัม) 2. วานิลลา (1,599.90 บาท/กิโลกรัม) 3. ใบโหระพา (389.48 บาท/กิโลกรัม)

การนำเข้าและส่งออกสมุนไพรได้มีการรวบรวมข้อมูลไว้ส่วนใหญ่พบว่ามักจะเป็นสมุนไพรที่เป็นพืชสวนครัว เครื่องเทศและสมุนไพรที่ใช้ในการสกัดน้ำมันหอมระเหย แต่สมุนไพรอื่น ๆ ยังไม่มีข้อมูลรวบรวมไว้ โดยสมุนไพรนำเข้าและส่งออกบางชนิดไม่ใช่สมุนไพรที่ปลูกในประเทศไทย แต่เป็นการนำเข้ามาและส่งออกไปยังประเทศอื่น

Abstract

Import and Export of herbs

Kongthong Boonburaphong, Sirirat Taepeetikul

Project adviser: Wandee Gritsanepan*

*Department of Pharmacognocny, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

Keywords: import herb, export herb

This project involves import and export of medicinal herbs from database of The Customs Department, Ministry of Finance and The Department of Trade Negotiation, Ministry of Commerce. The data was compiled during the past 10 years (B.E. 1995-2004) and present in form of graphs and tables.

The compilation was done on import and export quantity, value and cost per kilogram of about 20 medicinal plants from maximum to minimum in order. It was found that average value per year, the export were more than the import (average value of the export per year 2,529,167,057 baht, average value of the import per year 598,921,538 baht). For import, the top 3 herbs in quantity during the past 10 years were 1. Coffee (451,154,756 kg.) 2. Ginger (188,873,613 kg.) 3. Black Sesamum seeds (52,851,455 kg.) in value were 1. Coffee (17,564,301,724 baht) 2. Ginger (3,727,640,321 baht) 3. Black Sesamum seeds (1,204,529,182 baht) and in cost per kilogram were 1. Thyme, Bay leaves (1,195.25 baht/kg.) 2. Nutmeg (941.63 baht/kg.) 3. Ginseng roots (580.03 baht/kg.) For export, the top 3 herbs in quantity during the past 10 years were 1. Garlic (118,084,116 kg.) 2. Capsicum (96,132,160 kg.) 3. Coriander seeds (75,059,632 kg.), in value were 1. Capsicum (2,296,588,562 baht) 2. Coriander seeds (698,697,086 baht) 3. Garlic (687,481,520 baht) and in cost per kilogram were 1. Ginseng root (5,764.88 baht/kg.) 2. Vanilla(1,599.90 baht/kg.) 3. Thyme, Bay leaves (389.48 baht/kg.).

From this compilation, most of imported and exported data concerned kitchen herbs, spices and volatile oils. It was found that some plant were not Thai herb, only imported from some countries and exported to other countries.